

عوومەر عهلی

تینسی سه رمیز

میزوو - یاسا - کارامه - نیویر یوانی

تینسی سارمیتز

میتزوو - یاسا - کارامه - نیوپیروانیس

عومہر عطل

ناوی کتیب: تینسی سهرمیز

نووسین: عومەر عەلی

تایپ و دیزاینی ناوہوہ: نووسەر

بەرگ: محەمەد سلیمان

قەبارە: ۱۷×۲۲ سم

سال و نۆرەى چاپ: ۲۰۲۰ / چاپى يەكەمى ئەلیكترونى

© ھەموو جوۆرە مافیکی بۆ نووسەر پارێزراوە.

ناوه‌پۆک

- پیشه‌کی ٥
- به‌رچاوپروونی ٩
- به‌شی یه‌که‌م: میژوو ١١
- تینسی سهرمیز له جیهان ١١
- تینسی سهرمیز له کوردستان ١٥
- به‌شی دووهم: یاساکان ١٧
- میژ ١٧
- کومه‌له‌ی توپ ٢٠
- توپ ٢١
- راکیت ٢٢
- پیتاسه‌کان ٢٦
- ناردن ٣٠
- گه‌راندنه‌وه ٣٥
- سیسته‌می یاری ٣٥
- دووباره ٣٧
- خال ٤٠
- گیم ٤٣
- یاری ٤٣
- ریزبه‌ندی ناردن، گه‌راندنه‌وه و کو‌تاییه‌کان ٤٤
- هه‌له‌کردن له ریزبه‌ندی ناردن، گه‌راندنه‌وه و کو‌تاییه‌کان ٤٦
- سیسته‌می خیراکردن ٤٧

- ۴۹ بەشى سىيەم: كارامە سەرەككىيەكان
- ۴۹ - گرتنى پاكىت
- ۵۰ - ھەستكردن به تۆپ
- ۵۲ - ئامادەيىيەوستان
- ۵۴ - ليدانهكان
- ۵۴ - ليدانى پيشەدەست
- ۵۷ - ليدانى پشتەدەست
- ۶۰ - ناردن
- ۶۰ - جوړهكانى ناردن
- ۶۲ - هوکاره كاريگه رهكانى سەر ناردن
- ۶۳ - مەرجهكانى ناردنى دروست
- ۶۹ بەشى چوارەم: نيوبژيوانىي
- ۷۰ - ئەرکهكانى نيوبژيوانى يەكەم
- ۷۲ - ئەرکهكانى نيوبژيوانى دووهم
- ۷۲ - ئەرکه هاوبەشەكانى نيوبژيوانى يەكەم و دووهم
- ۷۳ - وينەى ئاماژە نيوبژيوانىيەكان
- ۷۷ فەرھەنگۆك
- ۷۹ سەرچاوه

پیشہ کی

زانستہ وەرزشییہ کان یه کیکه لهو بوارانه ی که مترین ههولێ به کوردیکردنی دراوه. زمان، خواردنی له قوتوونراو نییه، بۆمان هه ناردە بکریت، به لکوو پیویستی به کارتیدا کردن ههیه. ئەم کتیبه ههولیکه بهو ئاراستهیه، چونکه هه رگیز پیم وانه بووه ناتوانین زانسته وەرزشییه کان یان هه ر زانستیکی تر به کوردی بنووسینه وه.

ئهمه نهک هه ر له بهرئه وهی خاتوو (ئیرینا بارکوفا) به پریوبه ری گشتی ریکخراوی یونسکو، به بۆنه ی یادی ١٤ ساله ی زمانی دایکه وه وتاریکی گرنگی پیشکesh کرد و ستایشی زمانه خۆمالییهکانی کرد*. رایشی گه یاند: به پیچه وانه ی زهینییه تی گشتی باوه وه، زمانه خۆمالییهکان به ته وایی توانای گواستنه وهی زانستی مۆدیرن؛ بیرکاری، فیزیا و ته که له ژیا یان ههیه. به لکو له بهرئه وهی تاکی کورد مافی خۆیه تی به زمانی خۆی فییری هه ر زانستیک بییت و لئی تییگات، ئەم مافه ش هه موو ئەو قسانه ی وه کوو (زمانی ئینگلیزی زمانی زانسته، زمانی سه رده م و ته که له ژیا ئینگلیزییه، کورد زمانی ستانداردی نییه و..هتد) ده خاته ئۆفسایده وه!

* ئەم وتاره له ساییتی فه رمیی یونسکو (www.unesco.org) ههیه، به لام من له م

سه رچاوه وهرم گرتوه:

- سیوهیلی، ٢٠١٦، ٣١٣ ل

به‌شی دووهمی ئەم کتیبە پشتبەستوو بە دەقی عەرەبی یاساکانی تینسی سەرمیز (الاتحاد العربي لكرة الطاولة، ۲۰۱۳) و دەقی ئینگلیزی یاساکانی تینسی سەرمیز (ITTF Handbook, 2020) وەرگیرداراوە. سەرچاوە عەرەبییەکی سەرچاوەی سەرەکی بوو، بەلام بۆ ئەو برێگانهی لە عەرەبییەکی نەبوون یان گۆرانبوون، پشتم بە سەرچاوە ئینگلیزییەکی بەستوو.

به‌شی یەكەم، سییەم و چوارەم لە سەرچاوەگەلی جیاوازه‌وه وەرگیرداراون و لە شوینی خۆی ئاماژەیان پێ کراوە.

وینە و پەرانی‌زەکانی به‌شی دووهم لە دەقه عەرەبی و ئینگلیزییەکی نین و بۆ روونکاری مادده و برێگەکان زیاد کراوە. هەر وه‌ها زۆربه‌ی وینە‌ی به‌شەکانی تریش لە ئینتەرنێت‌ه‌وه وەرگیراون و لە سەرچاوه سەرەکییەکاندا نین.

کۆمه‌لیک ده‌سته‌واژه، که رهنه‌گه پیش‌تر له‌ بواری تر به‌کاره‌ینرابێت، له‌م کتیبه‌دا پێناسه‌یه‌کی وەرزش‌ییان وەرگرتوو. هه‌ندیکی تریش که‌م به‌کاره‌اتوون و لی‌ره‌ دووباره‌ کراونه‌ته‌وه.

ئەو ده‌سته‌واژه‌یه‌ی له‌م کتیبه‌دا به‌ تۆخی نووسراون، واته‌ عەرەبی و ئینگلیزییەکی له‌ فهره‌نگۆکی‌دا، له‌ کۆتایی کتیبه‌کی نووسراوه‌.

سەرجه‌م ئەو دەقانه‌ی له‌نیو [که‌وانه‌ی گه‌وره‌]دان بو
 پروونکردنه‌وه‌ی مادده‌ و برگه‌کان زیادکراوه‌.

خوینهری ئەم کتێبه‌ نابیت چاوه‌پوانی ئەوه‌ بکات له‌کاتی
 به‌راوردکردنی ده‌قی ئەم کتێبه‌ به‌ سه‌رچاوه‌ به‌کارهاتووێکان،
 هه‌مان واتای وشه‌یی ده‌ست بکه‌وێت، چونکه‌ ئەوه‌ی من له‌م
 کتێبه‌دا کردوومه‌ وه‌رگێڕان و دارشتنه‌وه‌ی ده‌قه‌کانه‌ به‌گوێره‌ی
 ئیمکانیه‌تی زمانی کوردیی، بۆئه‌وه‌ی خوینهر له‌ کرۆکی
 کتێبه‌که‌ تییگات. نه‌ک به‌کوردیکردنی به‌زۆر، له‌پیناو به‌زانستی
 و ئەکادیمی ناساندنی کتێبه‌که‌.

سوپاسی مامۆستایان: دلشاد خه‌یات و بیلال هه‌مه‌ ده‌که‌م،
 له‌خۆبووردووانه‌ ئه‌رکی پێداچوونه‌وه‌ی کتێبه‌که‌یان له‌ ئەستۆ
 گرت و به‌ تییینی و سه‌رنجه‌کانیان ده‌وله‌مه‌ندترین کرد.
 که‌سانی وه‌ک مامۆستا ئارام جه‌لال به‌ پشتگیری و
 ده‌ستخۆشی، هاوکار بوون، جێی سوپاسکردنه‌. هه‌روه‌ها
 ناكری هاوکاری و تیییه‌کانی مامۆستا ئاری خه‌یاتیش له‌بیر
 بکه‌م، له‌ سه‌ره‌تای ئەم کتێبه‌وه‌، ماندووم کرد و له‌کاتیم گرت،
 سوپاسیکی بچووک له‌چاو ماندووبوونه‌ زۆره‌که‌ی.

عومەر عه‌لی

umereli0@gmail.com

بەرچا وروونی

تینسی سەرمیز ئەو یارییە، کە دوو یان چوار یاریزان دەیکەن. ئەمەش بە لێدانی تۆپێکی بچووک و سووک، بە ڕاکێشێکی تاییەت و لەسەر میزێکی تاییەت بە یارییە، کە بەهۆی تۆپیکەووە بۆ دوو نیوەی یەكسان دابەش کراوە. بەگشتی یاساکە بەم شێوەیە: یاریزانەکان لەنیوان خۆیان یاری بە تۆپیکە دەکەن (ئالۆگۆر)، ئەوەی نەتوانی ت گەرانەوێ/ناردنی دروست ئەنجام بدات، خال لە دەست دەدات.

یارییەکانی تینسی سەرمیز ئەم جۆرانە لەخۆ دەگرێت: تاکیی پیاوان، تاکیی خانمان، تیپی پیاوان و تیپی خانمان. لە ئۆلۆمپیادی تۆکیۆ ۲۰۲۰، جۆری دووانی تیکەلێش زیادکراوە.*

بەشێوەیەکی گشتی یاساكانی تینسی سەرمیز لە هەموو جۆرە یارییەکانیدا پەڕەو دەکێت، بەلام لە هەندێ باردا گۆرانکاری بەشەکیان بەسەردا دێت.

* بڕوانە: <https://www.olympic.org/table-tennis>

بەشی یەكەم / میژوو

تینسی سەرمیز لە جیهان:

میژووی ئەم یارییە قسە ی زۆر لەسەرە، بەلام ئەوەی ئێمە باسی دەکەین سەرەتای ئەم یارییە دەگەرێتێتەو بە سەدەدی نۆزە، لە بەریتانیای سەردەمی فیکتۆریا شازن.

سەرەتای ئەم یارییە لەناو چینی ئەرسەتۆکراتیی بەریتانیا دەستپێدەکات، کە لەدوای نانی ئیوارە دەسەلاتدار و سەرمایه‌دارەکان ئەنجامیان داو. بۆبۆونەوێ ئەم یارییەش پەيوەندی بەوێهه هەبوو کە وەک جیگرەوێ تینسی سەرزەوی سەیر دەکرا و پووبەرێکی گەورە نەدەوێست، هەر لە ماله‌کاندا دەکرا. لەگەڵ ئەمەشدا دەرفەتێکی باش بوو بۆ یاریزانانی تینسی سەرزەوی بۆئەوێ لە وەرزه ساردەکاندا لە پراھینان دانەبرین.

بارودۆخی ئەم یارییە لەدوای شەست و هەفتاکانی سەدەدی نۆزەوێه لەلایەن ئەفسەرە سەربازییەکانی بەریتانیا لە هیندستان، گۆرانکاری و پیشکەوتنی بەخۆیەوێ بونی و لەگەڵ خۆیان ئەم گۆرانکارییانەیان گەراندهوێ بەریتانیا.

ئەمەش بە دانانی ریزیک کتیب لەناوەراستی میزەکه لەجیاتى
تۆر، لەجیاتى راکیتیش ھەر کتیب بە کاردەھات، تۆپى گولفیش
وھک تۆپى یارییەکە بەکارھێنراوە.

سالى ١٩٠١ لەلایەن کۆمپانیایەکی ئینگلیزییەوه، ناوی
"پینگ-پۆنگ" وھک ناوی بازرگانى ئەم یارییە بلۆکرایەوه.
ھەمان سال، ھەوادارى تینسى سهرمیز زیادى کرد و نامیلکە و
کتیب لەم بارەییەوه بلۆکرانەوه. ھەر لەو سالەدا ھەواداریکی
بەریتانیی تینسى سهرمیز بەناوی "جەیمس گیپ" تۆپىکی لە
ماددەى سلیلۆز(باغە) دروست کرد و لەوکاتەوه ئەم ماددەییە
لە تۆپى تینسى سهرمیز بەکاردەھێنریت.

سالی ۱۹۰۲ پالەوانییەتییه کی نافه رمی جیهانی ئەنجام درا.

سالی ۱۹۲۱ یه کیتی تینسی سهرمیز دامه زرا، دواتر له ۱۹۲۶ ناوه که ی کرایه: فیدراسیونی نیوده ولەتی تینسی سهرمیز (فنتم)، به ئەندامیتی نو ولات. ئیستا ۲۲۶ یه کیتی، ئەندامی ئەم فیدراسیۆنەن له جیهاندا، عیراقیش سالی ۱۹۷۱ بووه ته ئەندام.

هه مان سالی دامه زرانندی فنتم؛ لهندهن پیشوازی له یه کهم پالەوانییەتی فهرمی جیهانی کرد.

فنتم/ITTF نامیلکه ی یاسا فهرمییه کانی تینسی سهرمیز بلاوده کاته وه و سهرپهرشتی سهرجه م پالەوانییەتییه جیهانییه کانیش ده کات.

له ۱۹۳۳ یه کییتی تینسی سه رمیزی نه ته وه یه کگرتو وه کانی
ئه مریکا دامه زرا.

له ۱۹۵۰ کومپانیای S.W. Hancock Ltd جوړه راکیتیکی به
به کارهینانی چینیکی ئیسفهنجی له ژیر چینه لاستیکیه که وه،
به ره مهینا، ئه مهش خیرایی و سووړاندنه وهی توپه که ی زیاده
کرد و گورانکاریه کی سه رسوورپهینه ری له تینسی سه رمیز
کرد.

سالى ۱۹۸۸ ئەم يارييه وهك يارييهكى ئۆلۆمپى ناسيئرا.

له نه وه ده كانى سه دهى رابردو وه چينييه كان كۆنترۆلى
زۆربەى پالەوانىيەتى و ئۆلۆمپياده كانيان كردو وه و داهيئانگەلى
زۆريان له م يارييه دا كردو وه.

تینسى سەرمیزی مۆدیرن پشت به خیرایی، هیز و کارامه یی
دەبەستیت و پیویستە یاريزان تیگەيشتنیكى گشتگیری بۆ
کارامه و یاساکان هەبیت.*

تینسی سەرمیز له کوردستان

تۆمارکردنى هەر شتيك له کاتى خۆى، گرنگييه کهى له داهاتوو
دەردەکه ويئت، تەنانەت جوينه کانیش پيويستە بنوسرينه وه و
وهکوو سامانیکی نه ته وه یی چاوى لى بکری.

سەبارەت به میژووی تینسى سەرمیز له کوردستان جگه
له وهى هیچ نووسراویکمان دەست نه کهوت ئەم میژووهى
تۆمار کردبیت، به زەحمەتیش خەلکانیکمان دۆزییه وه ئەو
میژووه مان بۆ بگيریته وه. له م کتیبه دا میژووی تینسى سەرمیز
له کوردستان به پوختی تۆمار ده کهین.

* بڕوانه: (صالح و هانی، ۲۰۰۹، ص ۵) (en.wikipedia.org) (Barna, link) (David,2020.link)

میژووی تینسی سەرمیز لە کوردستان دەگەریتەووە بۆ سالی ۱۹۷۵-۱۹۷۶، کە یەکییتی تۆپی سەرمیزی عێراق، لقیکی یەکییتیەکی لە سلیمانی دەکاتەووە.

سالی ۱۹۹۵ یەکییتی تۆپی سەرمیزی کوردستان-ئیدارەیی سلیمانی، دامەزرا. هەمان سال، یەکییتی تۆپی سەرمیزی کوردستان-ئیدارەیی هەولێر، دامەزراووە.

سالی ۲۰۰۵ یەکییتی تۆپی سەرمیزی هەردوو ئیدارەکی کوردستان لە ژێر ناوی یەکییتی ناوەندیی تۆپی سەرمیزی کوردستان (ینتمک*) یەکیان گرتووەتەووە.

یەکییتی ناوەندیی تۆپی سەرمیزی کوردستان سەر بە لیژنەیی ئۆلۆمپی کوردستانه.**

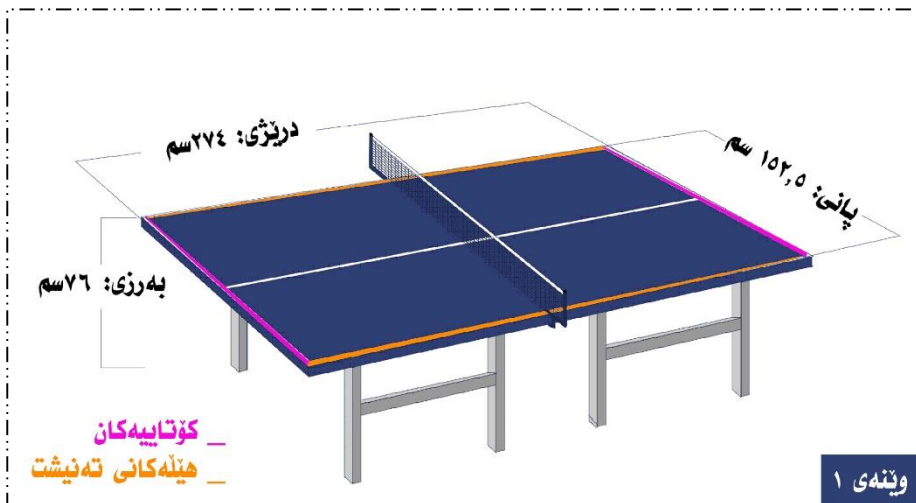
ئۆگۆیی یەکییتی ناوەندیی تۆپی سەرمیزی کوردستان

* کورتکراوەی: یەکییتی ناوەندیی تۆپی سەرمیزی کوردستان
** هاورپی خوشەو یست (م. بیلال حەمە) گفتوگۆی لەگەڵ بەریزان (هەردە رەئوف - سەرۆکی یەکییتی تۆپی سەرمیزی عێراق) و (ئەکرەم ئەمین - سەرۆکی یەکییتی ناوەندیی تۆپی سەرمیزی کوردستان) کردوووە و ئەم کورتەیی ئامادە کردوووە، بەسوپاسەووە.

بهشی دووهم/ یاساکان

۱-۲ / میز

۱-۱-۲ / پووی سه‌ره‌وهی میزه‌که به پووی یاری ناسراوه. ده‌بی لاکیش‌هی بی‌ت. دریزی‌که‌ی "۲۷۴سم"، پانی‌که‌ی "۱۵۲،۵سم" و به‌رزی‌که‌شی له‌زه‌وییه‌وه "۷۶سم"ه.

۲-۱-۲ / پووی یاری ده‌بی ته‌خت بی‌ت.

[نابیت هیچ به‌رزی و نزمیه‌ک له پووی یاری هه‌بی‌ت.]

۲-۱-۳/ پوۋى يارى دەكرىت لە ھەر ماددەيەك دروست بكرىت، بە مەرجىك كە تۆپەكە بەستوونىي و لە بەرزىي "۳۰سم" بەردرايەوہ سەرى، "۲۳سم" ھەلبەزىتەوہ.

۲-۱-۴/ دەبىي پوۋى يارى يەكرەنگ و تارىك بىت. دەبىت ھىلىك بە ئەستوورى "۲سم"، بەدرىژاي و پانايى لىۋارى پوۋى يارى ھەبىت.

۲-۱-۵/ دەبىت پوۋى يارى بەھۆي تۆپكى ستوونىيەوہ دابەشكرابىتە سەر دوو نىوہى يەكسان و تەرىب بىت بە ھەردوو كۆتايى مېزەكە، ھەروہا لىۋارى خوارەوہى تۆپەكە بە ھەردوو نىوہى يارىگاۋە نووسابىت.

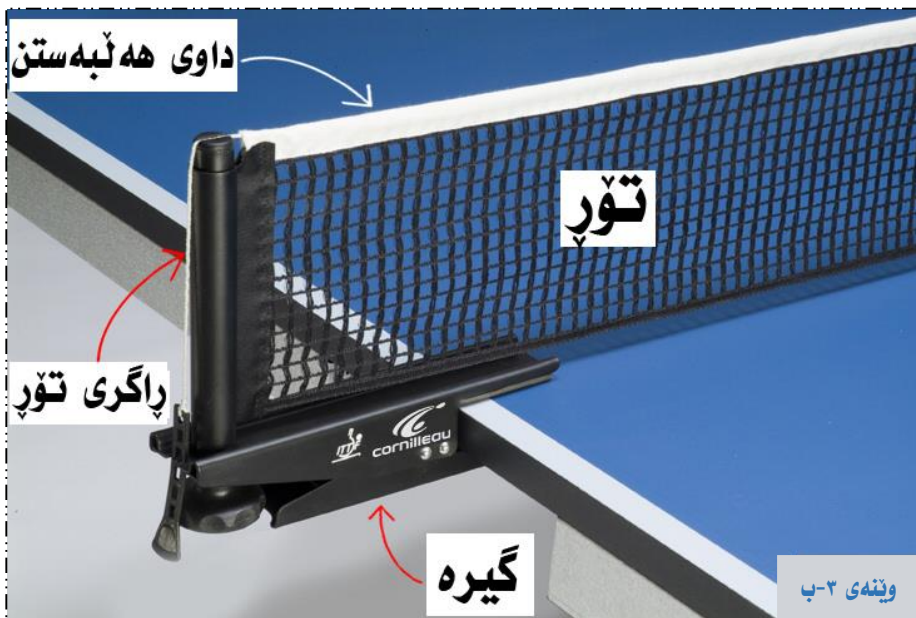
۲-۱-۶/ له یاری دووانی، ده بیت هر نیوه یه کی میزه که بهووی هیلیکی "۳ملم" سی ته ریب به هیله کانی تهنیشت، کرابنه دوو نیوه یی هکسان. ئەم هیله وهک به شیک له نیوه یی لای راست هه ژمار ده کریت.

^۱ هر یارییه کی دووانی له دوو جووت پیک دیت. (نمونه: جووتی سهوز به ران بهر جووتی مۆر یاری دهکات.)

۲-۲ / كۆمەلەي تۆر

۲-۲-۱ / كۆمەلەي تۆر پىكىدى لە: تۆر، داۋى ھەلپەستىن
 ۋ راگرەكانى تۆر، كە بەھۋى دوو گىرەۋە بەمىزەكەۋە
 بەستراۋن.

۲-۲-۲ / تۆرەكە بە پەتەك دەبەستىرەۋە بە ھەردو
 راگرەكەۋە لە لايەكانەۋە، كە بەرزى ھەرىكەيان "۱۵،۲۵سم" لە.
 راگرەكان لەتەنىشتەكانەۋە "۱۵،۲۵سم" لە مېزەكەۋە دوورن.

۲-۲-۳ / دەبى سەرەۋەي تۆرەكە، لە ھەموو لايەكانەۋە
 "۱۵،۲۵سم" لە مېزەكەۋە بەرز بىت.

۲-۲-۴ / دهبی خواره وهی تۆرپکه، له هه موو لایه کانه وه به میزه که وه لکایت. له تهنیشه کانی شه وه به ته واوی به راگره کانه وه لکایت.

تۆپ / ۲-۳

۲-۳-۱ / دهبی بازنه یی بیت و چیوه که ی "۴۰ ملم" بیت.

۲-۳-۲ / دهبی کیشه که ی "۲,۷ گم" بیت.

۲-۳-۳ / دهبی له ماده ی سلیلۆزی (باغه) دروست کراییت و پهنگی سپی یان پرته قالی تاریک بیت.

۲-۴ / راکىت

۲-۴-۱ / دەپى تەخت و رەق بىت. ھەر شىۋە، قەبارە و

كىشىكى ھەبىت ئاسايىھ.

۲-۴-۲ / بەلايەنى كەمەوہ "۸۵%" ى لەشى راکىت لە دارى

سروشىتى پىكھاتىت. بۇ بەھىزترکردنى لەشى راکىتەكە دەكرىت چىنىكى رىشالى تى پىۋە بلكىندىت، وەك: رىشالى كاربۇنى، رىشالى شووشەيى يان كاغەزى پەستىوراو. بەمەرجىك ئەستورىيەكەى لە "۷،۵%" ى كۆى ئەستورىيى راکىتەكە زىاتر نەبىت، يان "۰،۳۵" ملەم" بىت. كاميان كەمتر بىت.

۲-۴-۳ / دەبىت ئەو لايەى راکىتەكە، كە بۇ لىدانى تۆپ

بە كاردىت، بە داپۆشەرە ماددەى وەك: چىنىكى لاسىتىكى دەنكۆلەدارى ئاسايى داپۆشراپىت، كە دەنكۆلەكانى بۆدەرەوہ يان بۇناوہە بن. ئەستورىيەكەشى بە كەتيرەكەيەوہ "۲" ملەم" زىاتر نەبىت. يان بە چىنىكى لاسىتىكى ئىسففەنجى داپۆشراپىت، كە دەنكۆلەكانى بۆدەرەوہ يان بۇناوہە بن. ئەستورىيەكەشى بە كەتيرەكەيەوہ لە "۴" ملەم" زىاتر نەبىت.

^۲ مەبەست لە داپۆشەرەماددە، ئەو چىنە سوور و رەشەيە، كە راکىتەكە دادەپۆشىت.

۲-۴-۳-۱ / لاسىتىكى دەنكۆلەدارى ئاسايى يەكچىنە و لە
لاسىتىكى سىلىۋى پىكەھاتوۋە، دىكرى سىروشتى يان
دەستىكرى بىت. دەنكۆلەكانى بەرىكى بەسەر پروۋەكەيدا
دابەشبوۋە، بە چىرى ۱۰-۳۰ دەنكۆلە لە ھەر سانتىمىترىكى
چوارگوشەدا.

۲-۴-۳-۲ / لاسىتىكى ئىسپەنجى يەكچىنە و لە لاسىتىكى
سىلىۋى پىكەھاتوۋە، لەدەرەۋە بەچىنىكى لاسىتىكى دەنكۆلەدارى

ئاسايى داپۇشراۋە، بەشىۋەيەك ئەستۈورىي گىشتىي لاسىتىكەكە لە "۲ملم" زىاتر نەبىت.

۲-۴-۴ / دەبىت داپۇشەرەماددەكە تەۋاۋى لەشى پاكىتەكە داپۇشىت. دىكرىت دەسكەكەى و ئەو بەشەى لىيەۋە نىكە دانەپۇشرى يان بە ماددەيەكى تر داپۇشرىت.

۲-۴-۵ / لەشى پاكىتەكە و ھەر چىنىكى ترى بەشدار لە پىكەتەيدا، ۋەك: داپۇشەرەماددەكەى و كەتيرەكەى، دەبى ئەستۈورىيان يەكسان بىت و پىكەۋە لكابن، بۆئەۋەى پۈۋى پاكىتەكە بەتەختى دەرەكەۋىت.

۲-۴-۶ / پۈۋى داپۇشەرەماددەكانى پاكىتەكە يان پۈۋى لەشى پاكىتەكە(ئەگەر دانەپۇشرا) يان تەنىشتى لەشى پاكىتەكە، دەبىت تارىك بىت و تىشك نەداتەۋە. رەنگى سوور لەلەيەك و رەشىش لە لەيەكەى تر بەكاربەنىرىت.

۲- دىۋى يارىيەكانى ئۆلۈمپىاد و پارالىمپىكى تۆكىۋى ۲۰۲۰، كار بەم رېنمايىيە دەكرىت؛ رۋى داپۇشەرەماددەكانى راکىتەكە يان رۋى لەشى راکىتەكە(ئەگەر دانەپۇشرا) يان تەنىشتى لەشى راکىتەكە، دەبىت تارىك بىت و تىشك نەداتەۋە. رەنگى رەش لەلايەك و ھەر رەنگىكى تر لەلايەكەى ترى بەكاربەينىرىت، بە مەرجىك ئەو رەنگە كال و جىاواز بىت لە رەنگى تۈپەكە. [مەرج نىيە رەنگى داپۇشەرەماددەى راکىت، سوور و رەش بىت، دەكرى زەرد و رەش بىت.]

۲-۴-۷/ ئەو داپۇشەرەماددەيەى كە بەكاردىت، نابىت ھىچ ماددەيەكى سىروشتىي يان كىمىاۋىي... ھتد تىدا بىت.

۲-۴-۷-۱/ رۋوشاندنىكى كەم لە رۋى راکىتەكە يان گۇرپانكارىيەكى كەم لە رەنگەكەى، رېگەپىدراۋە، بەمەرجىك نەبووبىتە ھۆى گۇرپانكارىيى زۆر لە تايىبەتمەندىيەكانى رۋەكەى.

۲-۴-۸/ لەسەرەتاي يارىيى يان لەكاتى گۇرپىنى راکىت، دەبىت يارىزان راکىتەكەى پىشانى نىۋېژىۋان و يارىزانى بەرانبەر بدات و بوارى پىشكىنى راکىتەكەيان بداتى.

۵-۲ / پیناسه کان

۱-۵-۲ / ئالوگۆپ: ئەو کاتە یە که تۆپ لە یاریدا یە.

۲-۵-۲ / تۆپ لە یاریدا یە لەو کاتە ی لە سەر لە پی دەستی ئازادی یاریزان جیگیر دەبیست، پیش هەلدانی بۆ ناردن، هەتا ئەو کاتە ی یەکلایی دەبیته وە بە خال یان دووبارە کردنه وە ی ئالوگۆپ.

وێنە ی ۷

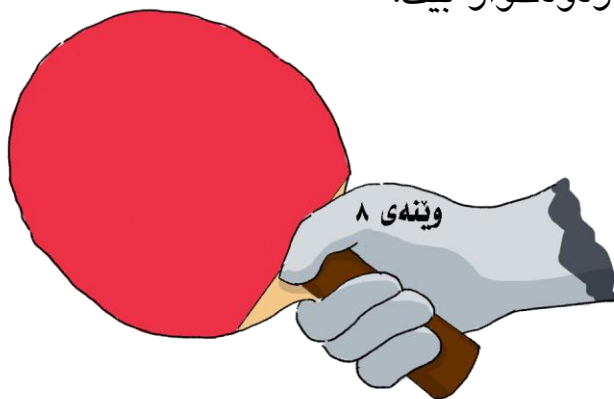
۲-۵-۳ / دووبارە: تەۋابوونى ئالگوڭرە بەبى
ھەژمارکردنى خال بۇ ھېچ يارىزانىك/جووتىك.

۲-۵-۴ / خال: تەۋابوونى ئالگوڭرە بە ھەژمارکردنى
خال بۇ يارىزانىك/جووتىك.

۲-۵-۵ / دەستى يارى: ئەۋ دەستەي يارىزانە كە
پاكتەكەي گرتوۋە.

۲-۵-۶ / دەستى ئازاد: ئەۋ دەستەي يارىزانە كە پاكتى
نەگرتوۋە.

۲-۵-۷ / يارىزان لە تۆپ دەدات^۳: كاتىك بە پاكتەكەي
لە تۆپ دەدات يان بە دەستى يارى لە تۆپ دەدات، بەمەرجىك
لە مەچەك بەرەۋەخوار بىت.^۴

^۳ واتە: ئەۋ لىدانەي، كە بە دروست دادەنرەت.
^۴ بەركەۋتنى تۆپ لە مەچەك بەرەۋەخوار(دەست و پەنجەكان) ئاسايىيە بۇ دەستى يارى.

۲-۵-۸ / يارىزان پېگىرى لە تۆپ دەكات: كاتىك خۆى
يان ھەرشىتىك لەبەرى كردوو ھەلى گرتوو بەر تۆپ
بەكەوئىت، لەكاتىكدا تۆپەكە ھىشتا بەر نيوەى مېزەكەى
نەكەوتوو، لەدوای ئەوەى يارىزانى بەرانبەر لە تۆپەكەى داو.

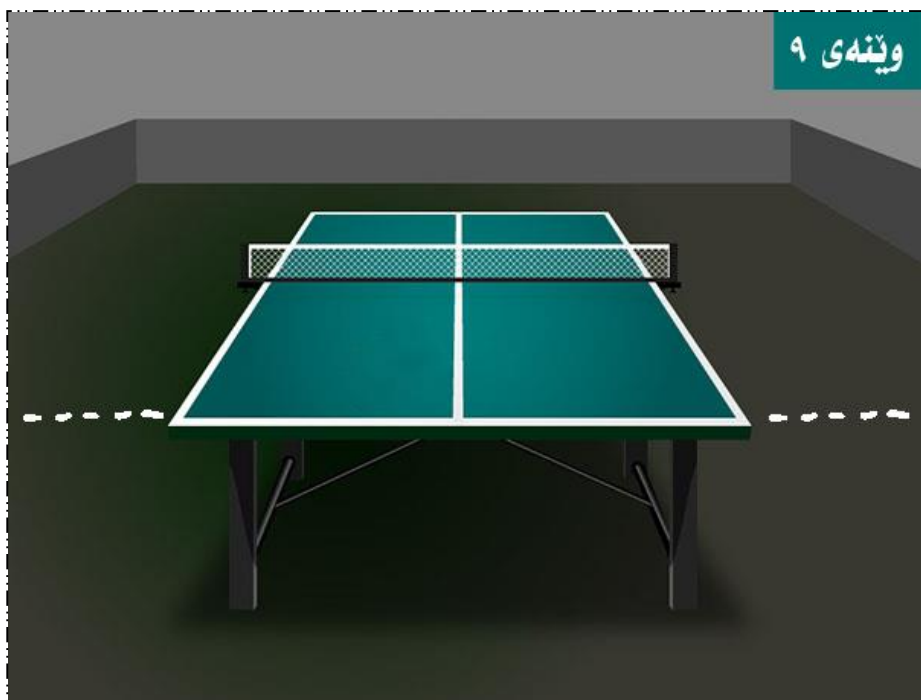
[**ذموونەى ۱:** يارىزانى A، لە تۆپ دەكات. يارىزانى B،
پېشئەوەى تۆپەكە بەر نيوەى مېزەكەى بەكەوئىت، گەرانەو
ئەنجام دەكات. لەم كاتە يارىزانى B، پېگىرى لە تۆپ كردوو].
۲-۵-۹ / نېرەر: ئەو يارىزانەى يەكەم ناردن ئەنجام
دەكات لە ئالوگۆپ.

۲-۵-۱۰ / ھەرگر: ئەو يارىزانەى دووھم ناردن ئەنجام
دەكات لە ئالوگۆپ.

۲-۵-۱۱ / نيوېژيوان: كەسىكى ديارىكراو ھەى بەرپەوېردن
و كۆنترۆلكردنى يارىيەكە.

۲-۵-۱۲ / يارىدەدەرى نيوېژيوان: كەسىكى ديارىكراو
ھەى يارمەتيدانى نيوېژيوان، لەكاتى ديارىكراو.

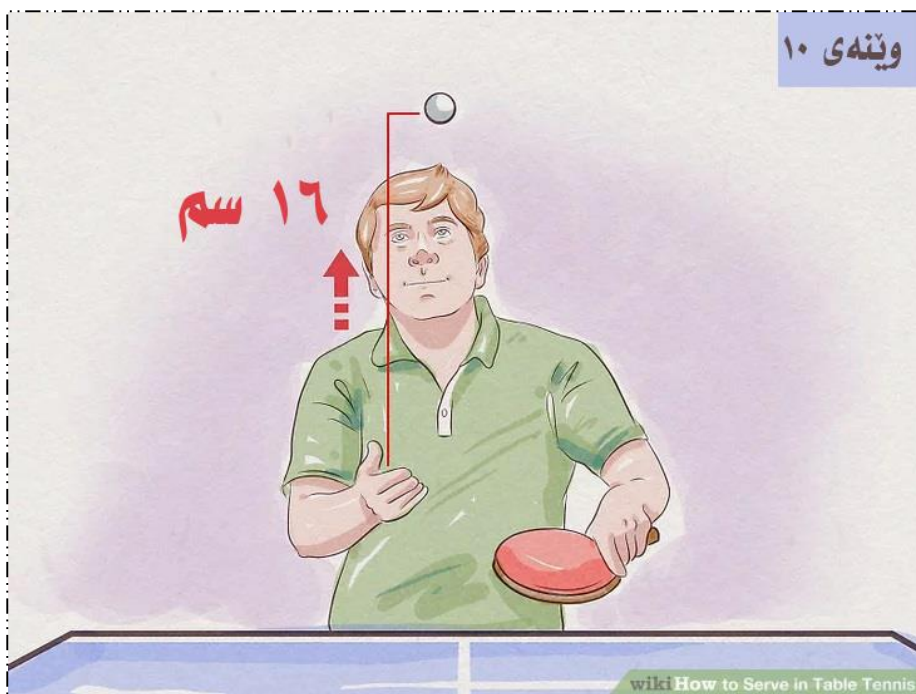
۲-۵-۱۳ / ھەرشىتى يارىزان ھەلى گرتوۋە يان لەبەرى
کردوۋە: ھەموو ئەو شىتەنە دەگرىتەۋە، كە يارىزان ھەلى
گرتوۋە يان لەبەرى کردوۋە لەسەرەتاي ئالوگۆر، جگە لە تۆپ.
۲-۵-۱۴ / پىئويستە وادابىرىت كۆتايىيەكان لە ھەردوو
لايەكانىيەۋە بىيىسنوور درىژبونەتەۋە.

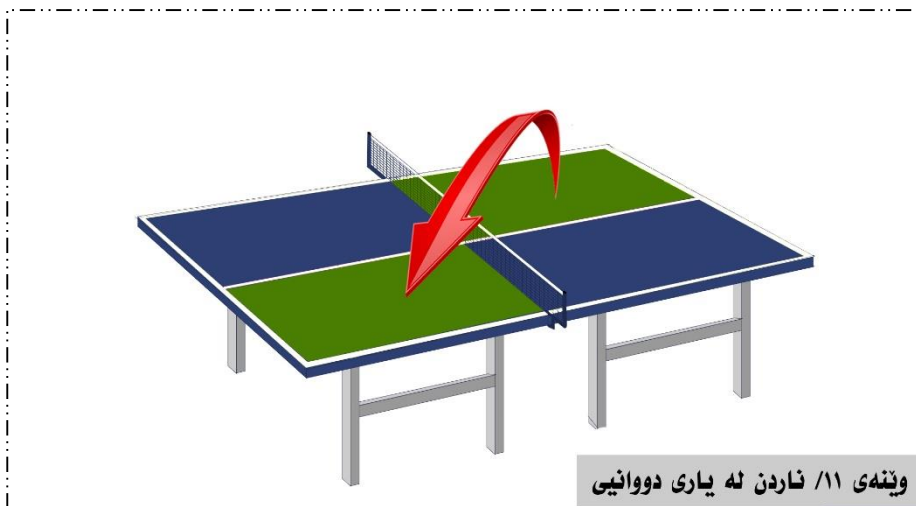
٦-٢ / ناردن

١-٦-٢ / بەجیگیربوونی توپ لە سەر لە پێ دەستی ئازادی
یاریزان دەستیپێدەکات. [بروانە: بەندی (٢-٥)، ٢٦]

٢-٦-٢ / نێرەر بە ئاسۆیی و بە بێ سووراندنەوە، توپەکە
بۆ سەرەوه هەڵدەدات، دەبێ توپ لە "١٦ سم" زیاتر بەرزبێتەوه
و لە کاتی هاتنە خوارەوهی بە هیچ شتێک نەکەوێت پێش لێدانی
لە لایەن نێرەرەوه.

۲-۶-۳/ له دواى لیډانى تۆپ، پیویسته بهر نیوهی میزی
نیړهر بکهویت، دواتر به سهر یان به دهوری کومه لهی تۆپ
تیپه ریټ و دواتر بهر نیوهی میزی وهرگر بکهویت.
(له یاری دووانی؛ پیویسته له کاتی ناردن، تۆپ به لای راستی
نیوهی میزی نیړهر بکهویت، دواتر به سهر یان به دهوری
کومه لهی تۆپ تیپه ریټ، دواتر به لای راستی نیوهی میزی
وهرگر بکهویت.)

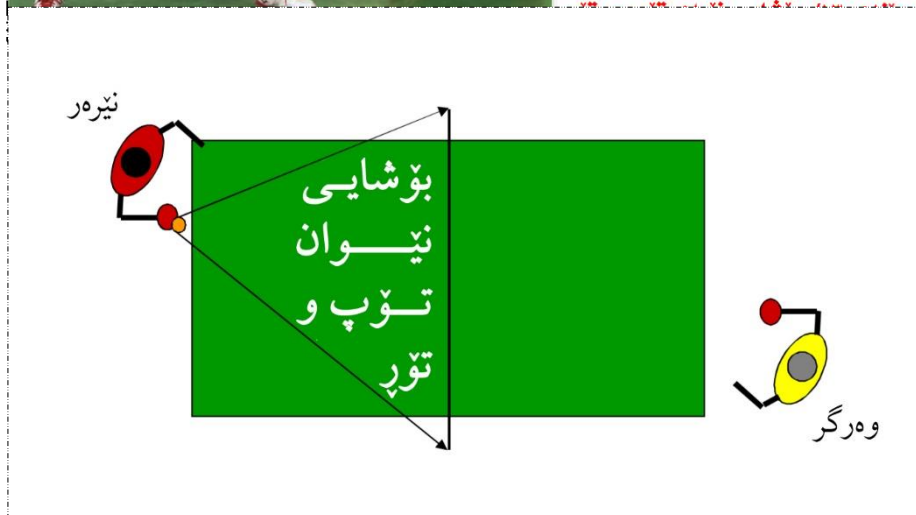

۲-۶-۴ / كە تۆپ لەسەر لەپى دەستى ئازادى يارىزنى
نېرەر جىگىر بوو، پىويستە لەسەرەوھى پووى يارى و لەپشت
ھىلى كۆتايى بىت و لە وەرگر نەشاردرايىتەوھ، بەھوى
جلوبەرگ يان ھەر ئەندامىكى جەستەوھ بىت.
(لە يارى دووانى؛ نايىت ھاوپى نېرەر تۆپ لە وەرگر
بشارىتەوھ.)

۲-۶-۵ / لەدۋاي ھەلدانى تۆپەكە، دەپتە باسك و دەستى
ئازاد لە بۆشايى نىۋان تۆپ و تۆر، لابىرىت.

تېپىنى / بۆشايى نىۋان تۆپ و تۆر [لەكاتى ناردن]: ئەو
بۆشايىيە بە ئاسۋىي دەكەۋىتە نىۋان تۆپ و تۆر، بە
ستۈۋىنىش دىارى نەكراۋە.

۶-۶-۲ / دهیٔ یاریزان به جوړیک ناردنه که ئه نجام بدات،
که نیوېژیوانه کان باوهر به دروستی ناردنه که ی بهینن، چونکه
هه ریه کی که له نیوېژیوانه کان بوی هه یه بریاری نادروستی
ناردنه که بدات.

۶-۶-۲ / ۱- ئه گهر یه کی که له نیوېژیوانه کان پیی
وابوو ناردنه که نایاساییه، جاری یه که م نیرهر ئاگادار
ده کریته وه و هه لی دوو باره کردنه وه ی ناردنه که ی
ده داتی. له دوا ی ئه وه هه ر ناردنیکی ناروون ئه نجام بدات
به نایاسایی داده نری و خال ده دریته یاریزانی به رانه بر.
(له یاری دووانی؛ هه ر جوو تیک ته نیا یه کجار ئاگادار
ده کریته وه سه باره ت به نادروستی ناردن، جاری
دووه م هه ر کامیان ناردنی نایاسایی ئه نجام دا، ده بیته
خال بو جوو تی به رانه بر.)

۶-۶-۷ / له حاله تی پیزپه ردا، ده کری نیوېژیوان چاوپو شی
له و یاریزانه بکات، که به ووی که مئه ندامییه وه ناتوانیک
به شیوه یه کی یاسایی ناردن ئه نجام بدات.

۷-۲ / گەپراندنەۋە

۷-۲-۱ / ئەۋ تۈپەي لەپىگەي ناردن / گەپراندنەۋە بە ياريزان دەگات، دەپى بەشىۋەيەك بگەپىندىرئەۋە، كە بەسەر يان بەدەۋرى كۆمەلەي تۆردا تىپىپەپىت و بەر دىۋەي مىزى ياريزانى بەرانبەر بگەۋىت، جا ئەۋ بەركەۋتنە پاستەۋخۇ بىت يان دۋاي بەركەۋتنى بە كۆمەلەي تۆر بىت.

۸-۲ / سىستەمى يارى

۸-۲-۱ / لە يارى تاكىي؛ يەكەمجار ياريزانى نىرەر، ناردن ئەنجام دەدات و ياريزانى ۋەرگر، گەپراندنەۋە ئەنجام دەدات، بەمشىۋەيە و بەنۆرە ناردن و گەپراندنەۋە لەنىۋان ياريزانى نىرەر و ۋەرگر ئەنجام دەدرىت.

۸-۲-۲ / لە يارى دۋوانىي؛ نىرەر، ناردن ئەنجام دەدات و ۋەرگر، گەپراندنەۋە ئەنجام دەدات، دۋاتر ھاۋپىي نىرەر، گەپراندنەۋە ئەنجام دەدات، دۋاتر ھاۋپىي ۋەرگر، گەپراندنەۋە ئەنجام دەدات. بەمشىۋەيە و بەنۆرە ھەر ياريزانىك لەنۆرەي خۆي گەپراندنەۋە ئەنجام دەدات.

(جگە لەۋەي لە بىرگەي ۲-۸-۳ ھاتۋە)

[نمۇنە ۲: يارىزنى A1، يەكەم ناردن ئەنجام دەدات و يارىزنى B1، گەپاندەنە ئەنجام دەدات. دواتر B1 ناردن ئەنجام دەدات و A2 گەپاندەنە ئەنجام دەدات. ئىنجا A2 ناردن ئەنجام دەدات و B2 گەپاندەنە ئەنجام دەدات. ئىنجا B2 ناردن ئەنجام دەدات و A1 گەپاندەنە ئەنجام دەدات.]

۲-۸-۳ / لە يارى دوانى؛ ئەگەر يەكەم لە يارىزەنەكان لەسەر كورسىيى تايىت بوو بەھۆى كىشەيەكى جەستەيەھ، ئەھ لەدوای ئەھەى يارىزەنە كەمئەندامەكە ناردنى ئەنجام دا و يارىزنى بەرانبەر گەپاندەنەھەى ئەنجام دا، ھەركام لە يارىزەنە كەمئەندامەكە يان ھاۋرىكەى، دەتوانن گەپاندەنەھەى ئەنجام بەدن، بە مەرجىك ھىچ بەشىكى كورسىيەكەى يان پىيى يارىزەنەكەى ھاۋرىي ھىلى ناۋەپراستى نىۋەى مېزەكە تىنەپەرىنىت، بەپىچەوانەھە دەبىتە خال بۆ جوۋتى بەرانبەر.

[برۋانە: وىنە ۳-۱ / ھىلى ناۋەپراستى نىۋەى مېز، ل ۱۹]

۹-۲ / دووبارە

۱-۹-۲ / ئاللوگۇر دووبارە دەكرىتەو، كاتىك:

۱-۱-۹-۲ / لەكاتى ناردن، تۆپ بەر كۆمەلەى تۆر
بكهوئىت و دواتر بەر نيوەى ميژى بهرانبەر بكهوئىت. هەروەها
كاتىك ياريزانى بهرانبەر / يەككە لە جووتى بهرانبەر پىگىرى لە
تۆپ كرد.

۲-۱-۹-۲ / لەكاتى ئامادەنبوونى وەرگر، نىرەر ناردن
ئەنجام بدات. بە مەرچىك ياريزانى بهرانبەر / يەككە لە جووتى
بهرانبەر هيچ هەولەك بۆ گەپاندەنبوونى تۆپەكە نەدات.

۳-۱-۹-۲ / نىرەر يان وەرگر نەيتوانى بەشىوہىەكى
ئاسايى ناردن يان گەپاندەنبوونى ئەنجام بدات، بەھوى
كارىگەرىيەكى دەرەكى.

۴-۱-۹-۲ / پراگرتنى يارىي لەلايەن نيوېژيوان يان
يارىدەدەرەكەى.

[ئەم بېرگانەى خوارەوہ تايبەتە بەو ياريانەى، کە ياريزانى وەرگر کەمئەندامە و بەھۆى کيشەيەکى جەستەيەوہ ناتوانيت بەباشيى گەراندنەوہ ئەنجام بدات. *]

٢-٩-١-٥ / ئەگەر وەرگر لەسەر کورسيى تايبەت بوو و بەھۆى کەمئەندامییەوہ نەیتوانى جوولەى پيويست بکات بۆ گەراندنەوہى تۆپەکە. بەمەرچیک ناردنەکە دروست بووبیت. وەک:

٢-٩-١-٥ / ئەگەر وەرگر لەسەر کورسيى تايبەت بوو و بەھۆى کەمئەندامییەوہ نەیتوانى ئەو تۆپە بگەرینیتەوہ کە لەدواى بەرکەوتنى بە نیوەى میژەکەى بە ئاراستەى تۆر دەگەریتەوہ. [ئەو تۆپەى نیرەر بە شیوەیەک دەیسوورینیت، لەدواى بەرکەوتنى بە میزى وەرگر، بەرەوہ میزى نیرەر دەگەریتەوہ.]

٢-٩-١-٥ / ئەگەر وەرگر لەسەر کورسيى تايبەت بوو و بەھۆى کەمئەندامییەوہ نەیتوانى ئەو تۆپە بگەرینیتەوہ، کە لەدواى بەرکەوتنى بە نیوەى میژەکەى رادەوہستیت.

* جیاکردنەوہى رەنگى ئەم بېرگانە بۆ زیاتر پوونکردنەوہ و تیکەلنەبوونى ئەم چەند بېرگەيەيە، ئەگەرنا لە نامیلکەکەى (فنتم) جیانەکراوہتەوہ.

۲-۹-۱-۳/ له يارى تاكى؛ له دواى بهرکه وتنى تۆپ به
يه كيك له هيله كانى تەنیشْت°، نيوه مىزى ياريزانى وهگر
جىبه يلىت. [ته چ]

۲-۹-۲/ دهكرى يارى رابگيريت:

۲-۹-۲-۱/ بۆ راستكردنه وهى هه له ريزبه ندى ناردن
و گه پرانده وه يان كوتاييه كان!۶

۲-۹-۲-۲/ بۆ جىبه جيكردى سيسته مى خيراكردن.

۲-۹-۲-۳/ بۆ ئاگادار كرده وه يان سزادانى ياريزان يان
پىنماييكه ره كهى.

۲-۹-۲-۴/ ئه گهر كيشه له بارودوخى ياراييه كه دروست
بوو و كاريگه رى له سه ر ئالوگۆر هه بوو.

° بىروانه: وينه ۱/ _هيله كانى تەنیشْت، ل ۱۷

۶ بىروانه: وينه ۱/ _كوتاييه كان، ل ۱۷

۱۰-۲ / خال

۱۰-۲-۱ / ئەگەر ئالوگۇر دووبارەنەكرايەۋە، ئەۋە يەككىك
لە يارىزانەكان خال ۋەردەگرىت.

۱۰-۲-۱-۱ / ئەگەر يارىزانى بەرانبەر سەرکەۋتوو نەبوو
لە ناردن.

۱۰-۲-۱-۲ / ئەگەر يارىزانى بەرانبەر سەرکەۋتوو نەبوو
لە گەپاندنەۋە.

۱۰-۲-۱-۳ / لەدۋاى ناردن / گەپاندنەۋە ۋ پېشئەۋەى
يارىزانى بەرانبەر لە تۆپ بدات، بەر تەنىكى دەرەكى بکەۋىت،
جگە لە كۆمەلەى تۆپ.

۱۰-۲-۱-۴ / لەدۋاى ناردن / گەپاندنەۋە تۆپ بچىتە
دەرەۋە، بىئەۋەى بەر نىۋەى مىزى يارىزانى بەرانبەر بکەۋىت.

۱۰-۲-۱-۵ / لەدۋاى لىدانى تۆپ لەلايەن يارىزانى
بەرانبەرەۋە، تۆپ بەسەر تۆردا يان بەنىۋان تۆپ ۋ
پاگرى تۆپ يان بەنىۋان تۆپ ۋ پۈۋى يارى تىپپەپرىت.
[لە نىۋەى مىزى يارىزانى بەرانبەر نەدات ۋ بچىتە
دەرەۋە.]

۲-۱۰-۱/۶ ئىگەر يارىزىنى بەرانبەر پىگىرى لى تۆپ كىر.

۲-۱۰-۱/۷ يارىزىنى بەرانبەر لى جارىك زىاتىر لى تۆپ
بدات، بەئەنقىست.

۲-۱۰-۱/۸ يارىزىنى بەرانبەر بە پىووىكى پاكىتەكى لى
تۆپ بدات، كى گونجاو نەبىت لى گەل پىرگەكانى: (۲-۴-۳)،
(۲-۴-۵) و (۲-۴-۵).

۲-۱۰-۱/۹ ئىگەر يارىزىنى بەرانبەر بە دەست يان ھەر
شىتېك لى بەرى كىرېت يان بە دەستىيە ۋە بىت، مېزى يارى
جولاندن.

۲-۱۰-۱/۱۰ ئىگەر دەستى يارىزىنى بەرانبەر يان ھەر
شىتېك لى بەرى كىرېت يان بە دەستىيە ۋە بىت، بەر كۆمەلەى
تۆپ بىكەۋىت.

۲-۱۰-۱/۱۱ دەستى ئازادى يارىزىنى بەرانبەر بەر
پىووى يارى بىكەۋىت.

۲-۱۰-۱/۱۲ لى كاتى يارى دوۋانى؛ ناردن و گەپاندە ۋە
بەنۆرە ئىنجام نەدرا. واتە لىدانى نىرەرى يەكەم، ۋەرگى
يەكەم نەىگەپاندە ۋە. [پىروانە: **نمونه ۲**، ل ۳۶]

۲-۱۰-۱۳ / له دواى کاراکردنى سیستمى خپراکردن،
یاربیه که به گوږه ی ئه و سیستمه به ږیوه نه چیت.
(وهک له برگه ی ۲-۱۵-۱ دا هاتوه)

۲-۱۰-۱۴ / ئه گهر هه ردوو یاریزانه که /جووته که له سهر
کورسیی تایبته بوون به هو ی که مننه دامییه وه. وهک:

۲-۱۰-۱۴-۱ / پاریزگارینه کردن له ماوه ی نیوان سمت
و کورسییه که، له کاتی لیدانی توپ. [یاریزان زیاد له پیویست
هه لېستیته وه بو لیدانی توپه که.]

۲-۱۰-۱۴-۲ / هه دهستیکی یاریزانی به رانبه ر، پیش
لیدانی توپه که، بهر میز بکه ویت.

۲-۱۰-۱۴-۳ / پی یان هه لگری پی یاریزانی به رانبه ر
به ر زهوی بکه ویت.

۲-۱۰-۱۵ / ئەگەر يارىزانىك لە جووتى بەرانبەر لەسەر كورسى تايبەت بوو و ھەربەشىكى كورسىيەكە يان پىي يارىزانەكەى ھاوپىي ھىلى ناوھراستى نيوھى مېزەكەى تىپھراند. [بروانە: وىنەى ۳-أ / ھىلى ناوھراستى نيوھى مېز، ل ۱۹]

۲-۱۱ / گىم

۲-۱۱-۱ / براوھى گىم ئەو يارىزانەىھ/جووتەىھ، كە زووتر "۱۱ خال" تۆمار دەكات. ئەگەر ھەردوو يارىزان/جووت "۱۰ خال" —يان تۆمار كرد، ئەو براوھى گىم ئەو يارىزانەىھ/جووتەىھ، كە "۲ خال" ى تر تۆمار دەكات. واتە دەبى يارىزان بەجىاوازىي "۲ خال" گىمەكە بباتەوھ.

۲-۱۲ / يارى

۲-۱۲-۱ / دەبى گىمەكانى يارىي، ژمارەيان تاك بىت.
[دەكرى يارى لە ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، .. گىم پىك بىت.]

۱۳-۲ / رېزېندى ناردن، گەپاندنەو و كۆتايىھەكان

۱-۱۳-۲ / براوھى تىروپشك مافى ھەلېژاردنى يەكەم ناردن يان يەكەم گەپاندنەو يان ھەلېژاردنى كۆتايىھەكى مېزەكەى ھەيە.

۲-۱۳-۲ / يارىزانى/جووتى دۆراو لە تىروپشك، ئەو بژاردانەى بۆ دەمىنئەو، كە يارىزانى/جووتى براوھ ھەلى نەبژاردوھ.

[نمونهى ۳: يارىزانى/جووتى براوھ ناردن ھەلدەبژيرىت، يارىزانى/جووتى دۆراو ئەو كۆتايىھەى خوى پىي خوشە ھەلدەبژيرىت، لە ھەمان كاتيش گەپاندنەو ئەنجام دەدات.]

۳-۱۳-۲ / دواى تۆمارکردنى ھەر "۲ خال" — يىك، يارىزانى/جووتى ھەرگەر دەبىتە نىرەر، بەم شىوھە تا كۆتايى گىم بەردەوام دەبىت، بەلام ئەگەر ھەردوو يارىزان/جووت يەكى "۱۰ خال" — يان تۆمارکردبوو يان سىستەمى خىراکردن كاراكرا ئەو ھەلەدواى ھەر "۱ خال" — يىك يارىزانى/جووتى ھەرگەر دەبىتە نىرەر.

۲-۱۳-۴/ لە سەرەتاي ھەر گىمىكى يارى دووانى، جووتى نىرەر بەئارەزووى خويان، يەككىيان ناردن ئەنجام دەدات و جووتى ۋەرگىش، بەئارەزووى خويان، يەككىيان گەپاندەۋە ئەنجام دەدات. لە گىمەكانى ترى يارى، ئەو يارىزانەى لە گىمى پىشتىر ناردنى يەكەمى ئەنجام داۋە، دەبىتە ۋەرگى يەكەم.

۲-۱۳-۵/ لە يارى دووانى و لەدۋاي گۆرپى ناردن، ۋەرگى پىشتىو دەبىتە نىرەر، لەكاتىكدا ھاپىي نىرەرى پىشتىو دەبىتە ۋەرگى. [بىروانە: **نمونهى ۲**، ل ۳۶]

۲-۱۳-۶/ ئەو يارىزانەى/جووتەى ناردنى يەكەم ئەنجام دەدات، لە گىمى داھاتوو گەپاندەۋەى يەكەم ئەنجام دەدات. لە گىمى كۆتايى يارى دووانى و لەدۋاي تۆماركردنى "خال"، ئەو جووتەى گەپاندەۋەى داھاتوو ئەنجام دەدات، نۆرەى خويان لە گەپاندەۋە دەگۆرپەۋە.

۲-۱۳-۷/ ئەو يارىزانەى/جووتەى لە گىمى يەكەم لە كۆتايىيەكى مېزەكە يارى دەكات، دەبى لە گىمى دوۋەم بچىتە كۆتايىيەكەى ترى مېزەكە يارى بكات. لە گىمى كۆتايىيە(يەكلاكەرەۋە) و لەدۋاي "خال"، يارىزانەكان/جووتەكان كۆتايىيەكانيان دەگۆرپەۋە.

۱۵-۲ / سىستېمى خىپراکردن

۱-۱۵-۲ / ئەو كاتەي گىمىك لە "۱۰خوولەك" زىاتر دەخايەنيت، سىستېمى خىپراکردن كارا دەكرىت. جگە لەوہى لە برگەي (۲-۱۵-۲) دا هاتووه.

۲-۱۵-۲ / ئەم سىستېمە لەو گىمەي "۱۸خال" — تىدا تۆماركراوه، كارا ناكرىت.

۳-۱۵-۲ / ئەگەر تۆپ لەياريى بوو و كاتى كاراكردى سىستېمى خىپراکردن هات، پىويستە نيوبژيوان ياريى پابگرىت و ناردن بداتە ئەو ياريزانەي پيش پاگرتنى ياريىكە نيره بووه، بەلام ئەگەر تۆپ لەياريى نەبوو و كاتى كاراكردى سىستېمى خىپراکردن هات، لەدواي پاگرتنى ياريى، ناردن دەدرىتە ئەو ياريزانەي لە ئالوگوپى پيشتر، وەرگر بووه.

۴-۱۵-۲ / لەدواي دەستپىكردنەوہى ياريى، لەپاش تۆماركردنى ھەر خالىك، بەگوپرى رىزبەندىيەكە ناردن دەگوپىت، تا كۆتايى گىمەكە. ئەگەر ياريزانى/جووتى وەرگر، "۱۳ گەپاندنەوہ"ى دروستى ئەنجام دا لە ئالوگوپىكدە، ئەوہ ياريزانى/جووتى وەرگر خالىك بەدەست دەھىنيت.

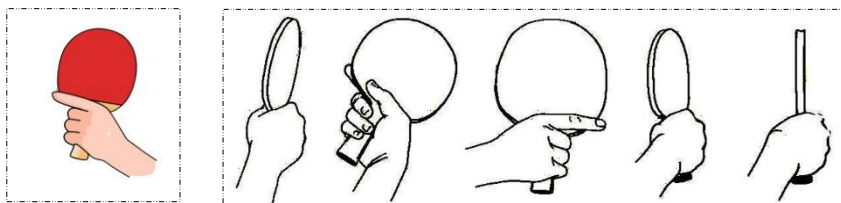
۲-۱۵-۵/ كاراكردىنى سىستېمى خىراكردىن، نابىتتە ھۆى
گۆپىنى رېزبەندىي ناردن و گەپاندنەۋەى يارىيەكە، بەلكو ۋەك
ئەۋەى لە برگەى (۲-۱۳-۶) دا ھاتوۋە، بەردەوام دەبىت.

۲-۱۵-۶/ بە كاراكردىنى سىستېمى خىراكردىن، يارىيەكە
تا كۆتايى بەۋ سىستېمە بەپىۋە دەچىت.

بهشی سییه‌م/ کارامه سه‌ره‌کییه‌کان

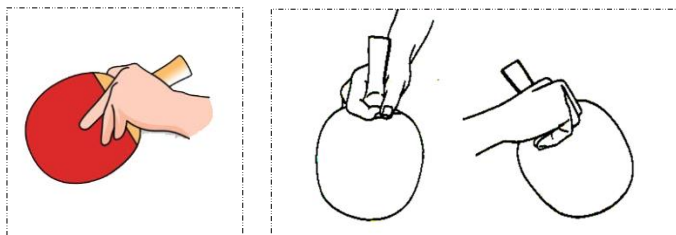
۱-۳ / گرتنی راکیت

أ. گرتنی ته‌وقه‌یی – Shake hand grip: ده‌سکی راکیت‌ه‌که ده‌که‌وئته نیوان په‌نجه‌ی دوش‌اومژه (شایه‌تمان) و سپیکوژه (په‌نجه‌گه‌وره)، سی په‌نجه‌که‌ی تریش خواره‌وه‌ی ده‌سکه‌که ده‌گرن.

ب. گرتنی قه‌له‌می – Pen grip: ده‌سکی راکیت‌ه‌که ده‌که‌وئته نیوان په‌نجه‌ی دوش‌اومژه (شایه‌تمان) و سپیکوژه (په‌نجه‌گه‌وره)، که له ږووی پیش‌ه‌وه پیک ده‌گن. سی په‌نجه‌که‌ی تریش له دیوی دواوه‌ی راکیت‌ه‌که داخراو ده‌بن.

(صالح و هانی، ۲۰۰۹، ۷۷)

۲-۳ / ھەستىكرىن بى تۆپ و راكىت

پېئويستى يارىزان بتوانى بەرزىهفتى(كۆنترۆل)سى تۆپ و راكىت بىكات و وىك بىشېك لى جىستى خوى مامىلەلى لىگەل بىكات، ئەمەش بۇ زىاتىر كۆنترۆلكرىنى يارىيىكە لى بەرزىهوندىلى خوى.

چالاكىلى فېركارىلى بۇ ھەستىكرىن بى تۆپ و راكىت:

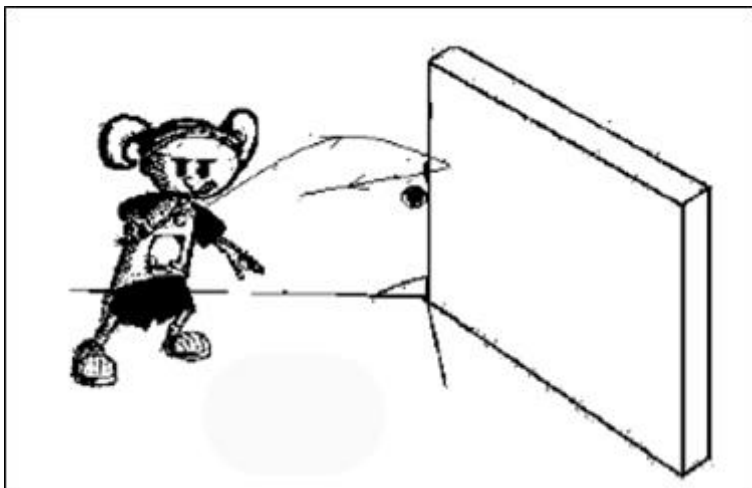
۱. تىپتەپە بى تۆپ، بى پېشەدەست.
۲. تىپتەپە بى تۆپ، بى پىشتەدەست.
۳. تىپتەپە بى تۆپ، بى لىئوارى راكىت.
۴. تىپتەپە بى تۆپ لىگەل زىهوى، بى پېشەدەست.
۵. تىپتەپە بى تۆپ لىگەل زىهوى، بى پىشتەدەست.

۶. وهستان بهرامبه ر دیوار، له دووری مه تریکه وه و یاریکردن له گه ل دیوار به پیشه ده ست.

۷. وهستان بهرامبه ر دیوار، له دووری مه تریکه وه و یاریکردن له گه ل دیوار به پشته ده ست.

(سه رچاوه ی پینشو، ل ۸)

۳-۳ / ئامادەییە وەستان

ئەو بارە سەرەتایی و ئامادەییە یاریزان وەری دەگریت بۆ:
خیرایی جوولەکردن بۆ تەنیشتەکان یان ناردن یان گەپاندنەو
یان لیدانی تۆپ. شیوازی ئامادەییە وەستان بەگوێرە یاری
بەرگریکردن/هێرشبردن دەگوێریت. (سەرچاوەی پیشوو، ل ۹)

لایەنی ھونەری (تەکنیک):

- ۱- پییەکان زیاتر لە شان کراوە بن. پییەک لەپیش پییەکە ی تر دەبیّت و پرووی پییەکان بۆ پیشەو و دەرەو دەبیّت.
- ۲- نووشتانەوێکی کەم لە ئەژنۆکان و دابەشکردنی چەقی قورسای جەستە بەسەر بەشی پیشەوێ پییەکان.
- ۳- لاریوونەوێکی کەم لە کەمەر، بۆ پیشەو.
- ۴- نووشتانەوێ ئەنیشکی باسکی یاری بەگۆشە (۹۰°). بازوویشتەریب دەبیّت لەگەڵ زەوی. ئاراستە ی پراکیت بەرامبەر ناوەراستی میژەک دەبیّت.
- ۵- باسکی ئازاد بۆ پاراستنی ھاوسەنگی، تەریب دەبیّت لەگەڵ باسکی یاری.

^۷ ئەو بەشە جەستە، دەکوێتە نیوان مەچەک و ئەنیشک.

٦- سه یرکردنی یاریزان له گه‌ل جووله‌ی توپ ده‌بیت.

٧- وه‌ستان له‌ناوه‌راستی میزه‌که ده‌بیت، دووری یاریزان له میزه‌که وه به‌پاده‌یه‌ک ده‌بیت راکیت‌ه‌که بگاته لیواری میزه‌که.

٣-٤ / لیدانه کان

لیدانه کان ئەو کارامانەن بۆ یاریکردن و سووڕاندنی تۆپ بەکار دێت، جا لە باری بەرگریکردن/هێرشبەردن بێت. ئێمە لەم بەشە باسی دوو گرنگترین لیدانهکانی تینسی سەرمیز دەکەین، کە لیدانی پیشەدەست و پشتەدەستە. (Ben, 2012, link)

١) لیدانی پیشەدەست - Forehand drive:

ئەم لیدانه باوترین لیدانی بەکارهاتوو لە تینسی سەرمیز، هەروەها یەکەمین لیدانی سەرەکییە لە چوار لیدانه سەرەکییەکی تینسی سەرمیز. زۆرجار یاریزان ئەم لیدانه لای راسستی میزەکیەو بەکار دەهێنێ، بەلام یاریزانە پیشەکەوتووکان بۆ ئەو تۆپانەش بەکاری دەهێنن، کە بۆ ناوەراسستی میزەکیان دێت. تەنانەت ئەگەر زوو تۆپەکی ببینن، ئەو لای چەپی میزەکیەشیانەو بەکاری دەهێنن، بەلام پێویستی بە کارامەییەکی زۆرە.

لايهنى ھونەرىي لىدانى پىشەدەست دابەش دەبىت بۆ چوار قۇناغى سەرەكى:

ئەلف / ئامادەيىيە ۋەستان:

- كرانه ۋەى پىيەكان زياتر له شان.
- پىيەك له پىش پىيەك دەبىت.
- نووشتانە ۋەىيەكى كەم له ئەژنۆكان.
- لاربوونە ۋەىيەكى كەم له كەمەر، بۆ پىشە ۋە.
- كردنە ۋەى باسكەكان و بردنيان بۆ پىشە ۋە.
- نووشتانە ۋەىيەك به گۆشەى ۹۰°-۱۱۰° له ئەنیشك.
- ۋەستان له نزىك مېژەكە ۋە.
- چەقى قورسايى جەستە له سەر پىشە ۋەى پىيەكان
- دەبىت، نەك پاژنەى پىيەكان.

بى / سوورپانه وه بۆ دواوه:

- سوورپاندنى جەستە لە رانه كانە وه؛ بۆ لای راست.
- ئەنیشك و راکىتە كه له گەل جەستە بۆ دواوه دەسوورپىن.
- واتە ئەنیشك و راکىت لە هەمان بار دەبن كه له ئامادەییە وهستان وەرگىراوه.
- گۆشەى راکىتە كه داخراو دەبىت.
- چەقى قورسايى جەستە دەچىتە سەر پى دواوه.
- جەستە باسك دەجوولینىت، نەك بە پىچە وانه وه.

پى / سوورپانه وه بۆ پىشە وه (لیدانى تۆپ):

- سوورپاندنى ئەژنۆ و شان بۆ پىشە وه.
- كردنە وهى باسكه كان و بردنیا بۆ پىشە وه.
- زیادكردنى خىراى باسكى یارى لە كاتى گەيشتنى راکىتە كه بە تۆپە كه. (وهك ئەنجامدانى سلاوى سەربازى)
- گواستە وهى چەقى قورسايى جەستە بۆ پى پىشە وه.
- گۆشەى راکىتە كه هەر بە داخراوى دەمىنیتە وه.
- لیدانى تۆپ لە بەرزترین خال، لە دواى هەلبەزینە وهى تۆپە كه لە سەر مێزە كه.
- هیشتنە وهى بۆشاییه كى كه م لە نىوان ئەنیشك و جەستە.

تئ / تەواوکاری لیدان:

- دەست لەگەڵ تۆپ دەروات، بۆ پیشەو و سەرەو.
- راکێتە کە ئاماژە بۆ ئەو خالە بکات، کە تۆپەکە ی بۆ دەروا لەسەر میزی وەرگر.
- گەرانەو بۆ باری ئامادەییە وەستان.

(۲) لیدانی پشتە دەست - Backhand drive:

دوو هەمین گەرنەترین لیدانە لە تینسی سەرمیز. بەشیوەیەکی گشتیی کەمیک لە پیشە دەست ئاسانترە، چونکە پێویستی بە سووراندنی جەستە و گواستنەوێ چەقی قورسای نییە. یاریزانەکان لای چەپی میزە کە یانەو بەکاری دەهێنن، کەم یاریزان لای راستی میزە کە یەو بەکاری دەهێنن، چونکە زۆر بەیان لیدانی پیشە دەستیان باشتەر و بەهێزترە.

لايهنى ھونەرىي لىدانى پىشتەدەست دابەش دەبىت بۆ چوار قۇناغى سەرەكى:

ئەلف / ئامادەيىيە ۋەستان:

- كرانه ۋەي پىيەكان زياتر لە شان.
- نووشتانە ۋەيەكى كەم لە ئەژنۆكان.
- لاربوونە ۋەيەكى كەم لە كەمەر، بۆ پىشە ۋە.
- باسك بۆ پىشە ۋە بىت و كرابىتە ۋە، نەك بە جەستە ۋە نووسا بىت.
- نووشتانە ۋەيەك بە گوشەي ۹۰°-۱۱۰° لە ئەنیشك.
- ۋەستان لەنزىك مېزەكە ۋە.
- چەقى قورسايى جەستە لەسەر پىشە ۋەي پىيەكان دەبىت، نەك پاژنەي پىيەكان.

بى / سوورپانە ۋە بۆ دواۋە:

- گەراندنە ۋەي ڤاكيتهكە بۆ دواۋە و خوارە ۋە، بەشىۋەيەك لە ئاستى ناوك بىت.
- گوشەي ڤاكيتهكە داخراۋ دەبىت.
- مەچەك ڤاست بىت.
- ڤوۋى ڤاكيتهكە، ئاماژە بۆ ئەو شويىنە بكات، كە تۆپەكەي بۆ دەنئىرى.

پى / سوورانهوه بۇ پېشەوه (لېدانى تۆپ):

- باسك بۇ پېشەوه و سەرەوه دەرەرىت، بۇئەوهى له تۆپەكه بدات و كه مېك بېسوورپېنېتهوه.
- بهگشتى جوولەكه له ئەنېشك و بازووهوه دەستپېدەكات.
- گوڭشەى راکېتهكه هەر بهداخراوى دەمېنېتهوه.
- لېدانى تۆپ له بهرزترىن خال، له دواى هەلبەزېنهوهى تۆپەكه لهسەر مېزهكه.
- هېشتنهوهى بۇشايېهكى كه م له نېوان ئەنېشك و جهسته.

تى / تهواوكارى لېدان:

- دەست له گەل تۆپ دەرەوات، بۇ پېشەوه و سەرەوه.
- راکېتهكه ئاماژە بۇ ئەو خالە بكات، كه تۆپەكهى بۇ دەرەوا لهسەر مېزى وەرگر، له ئاستى چه ناگه.
- سووراندنى باسك بۇ لای راست، بهگویرهى پېويست.
- گەرانهوه بۇ بارى ئامادهييهوهستان.

۳-۵ / ناردن

لېدانىكى گىرنگى تېنسىس سەرمىزە. تاكە لېدانە، كە تۆپ بەتەواوىي
لەژىر كۆنتىرۆلى يارىزىنى نېرەر بىت. (صالح و ھانى: ۲۰۰۹، ل ۱۳)

جۆرەكانى ناردن:

۱. ناردن بەگۆيرەى خىرايى

۱-۱ / ناردنى ئاسايى.

۱-۲ / ناردنى خىرا.

۲. ناردن بەگۆيرەى سووراندنەوہى تۆپ:

۲-۱ / ناردنى سوورپاۋ بۆ سەرەوہ.

۲-۲ / ناردنى سوورپاۋ بۆ دواوہ.

۲-۳ / ناردنى سوورپاۋ بۆ تەنىشت.

۲-۴ / ناردنى سوورپاۋ بۆ سەرەوہ و تەنىشت.

۲-۵ / ناردنى سوورپاۋ بۆ دواوہ و تەنىشت.

۳. ئاردن بەگۈيرەي خالى بەركەوتنى تۈپەكە لەسەر مېزى وەرگەر:

۱-۳ / ئاردنى دريژ بۇ گۆشەي لای راست.

۲-۳ / ئاردنى دريژ بۇ گۆشەي لای چەپ.

۳-۳ / ئاردنى دريژ بۇ ناوہ راست.

۴-۳ / ئاردنى كورت بۇ گۆشەي لای چەپ، لەپشت تۆر.

۵-۳ / ئاردنى كورت بۇ گۆشەي لای راست، لەپشت تۆر.

۶-۳ / ئاردنى كورت بۇ ناوہ راست، لەپشت تۆر.

۴. ئاردن بەگۈيرەي رۈوى راکىتەكە:

۱-۴ / ئاردن بە رۈوى پېشەوہي راکىت.

۲-۴ / ئاردن بە رۈوى دواوہي راکىت.

۵. ئاردن بەگۈيرەي ئاراستەكەي:

۱-۵ / ئاردنى راست.

۲-۵ / ئاردنى كەوانەي.

ھۆكۈمەت كارىگەرەكانى سەر ئاردا:

۱. گرتنى ڀاڳيٽ. بۆنمۈنە؛ گرتنى قەلەمى بۈيۈك زىيەتلى
جۈۈلە بە جۈمگەي مەچەك دەدات، كە ڀيگەخۆشكەرە بۆ زىيەت
سۈۈرەندى تۆپ.

۲. شویینی وهستانی فیّره.

٣. پله‌ی لار بونه‌وه‌ی راکیت له‌پیش یان ساتی به‌رکه‌وتنی به
تویه‌که.

۴. وردی له هه‌لدانی تۆیه‌که بۆ سه‌ره‌وه.

۵. خیرایي باسکي یاري، له کاتي ناردن.

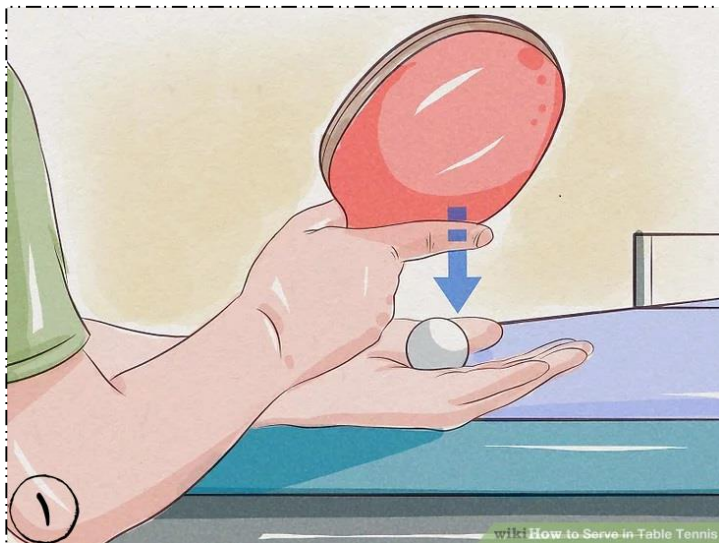
٦. ئەو بەشەى راكۆته كه، كه به تۆپه كه دهكه ویت.

۷. ئەو خالەي سەر نيوەي ميّزي نېرەر، كە لەدوای ليدانی تۆپەكە بەري دەكەويّت و ئەو خالەي لەسەر ميّزي وەرگر، كە دوای تيّپەريني تۆپ بەسەر تۆر، بەري دەكەويّت.

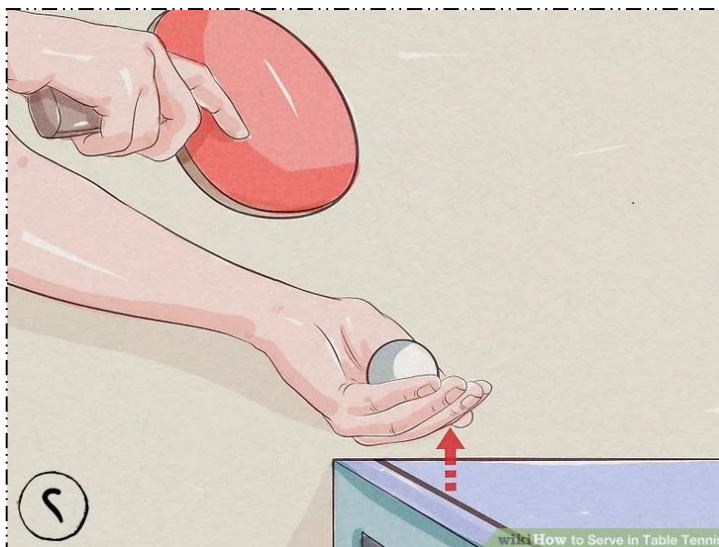
۸. هیڙ و جوولہ خیرایی ئہ نیشک.

مەرجەكانى ئاردنى دروست:

۱. جىگىربوونى تۆپ لەناو لەپى دەستى ئازاد.

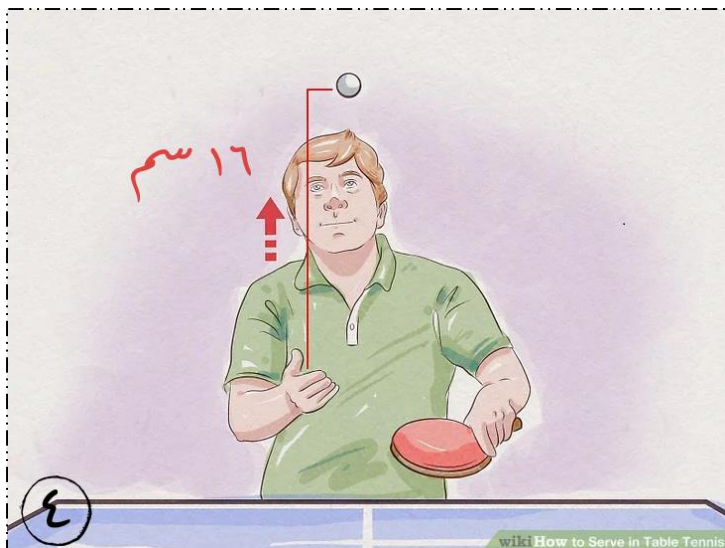
۲. تۆپ لەدواۋەى ھېلى كۆتايى مېزەكە بېت و لە ئاستى مېزەكە بەرزتر بېت. [يارىزانی بەرانبەر بەروونى تۆپەكە بېيىت].

۳. دەستى يارى بخە ژېر مېزەكەو، بۆئەوھى يارىزانی
بەرانبەر نەيىنىت و جۆرى لیدانی ناردنەكەت نەزانیت.

۴. تۆپەكە بۆ سەرەوھە ھەلبدریت، بە بەرزى زیاتر لە "۱۶سم".

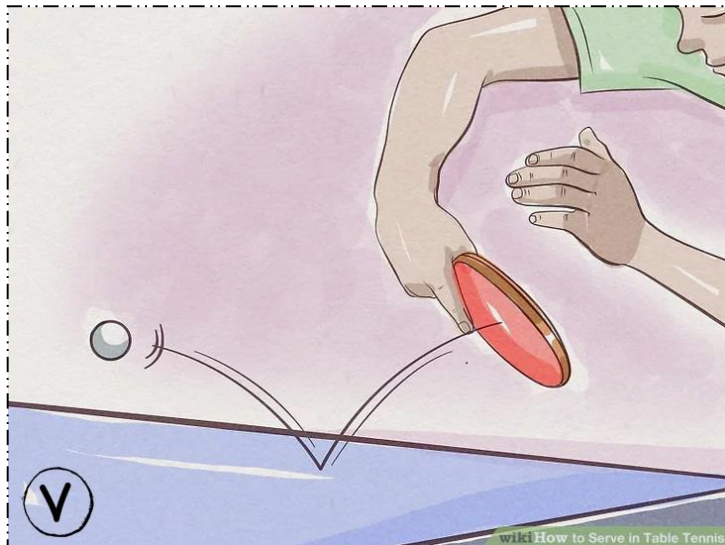
۵. له دواى هه لډانى تۆپه که باسکى ئازاد دووربخه وه، چونکه شاردنه وهى تۆپ له رووى ياساييه وه رښگه پيدراو نيه.

۶. له کاتى هاتنه خواره وهى تۆپه که، له تۆپه که بده.

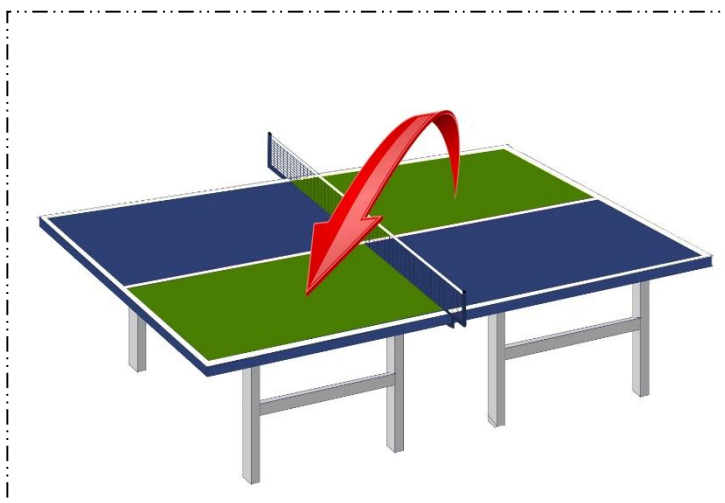
۷. دەپى تۆپ لە نيوەى مېزى نېرەر بدات پېشئەوہى بەسەر تۆر ئاوديو بېت و لە نيوەى مېزى وەرگر بدات.

۸. ئەگەر يارييهكە تاكيى بوو؛ ئاساييه تۆپەكە لە ھەر شوينىكى نيوەى مېزى نېرەر بدات، دواتر بەسەر تۆر ئاوديو بېت و لە ھەر شوينىكى نيوەى مېزى وەرگر بدات.

٩. ئەگەر یارییه‌که دووانیی بوو؛ دەبێ توپ لە نیوهی لای راستی
میژی نێره‌ر بدات، دواتر به‌سه‌ر توپ ئاودیو ببیت و لە نیوهی
لای راستی میژی وەرگر بدات. (wikiHow Staff, 2020, link)

بهشی چوارهم / نیوژیوانی

نیوژیوان نوینەر و بهرپرسیاره بهرامهر پاراستنی یاسا و یهکسانی له یارییه/چالاکیه وهرزشیهکان. بهرپربردنی ههر یارییهکی تینسی سهرمیز پیویستی به دوو نیوژیوانه، که بهرانهر هیلهکانی تهنیش/تور دادهنیشن یان بهپیوه رادهوهستن. ئەم دوو نیوژیوانه و سهرجه م نیوژیوانهکانی تر، له لایه ن نیوژیوانی گشتیهوه سهرپهرشتی دهکرین. نیوژیوانی گشتی: سهرپهرشتی سهرجه م یارییهکانی خولیک/پاله وانیه تیهک دهکات.

له م بهش هدا ئهرکی نیوژیوانی یهکه م و دووه بهجیا، ئهرکه هاوبه شهکانیان و ئاماژه نیوژیوانیهکان بهوینه و نووسین دهخریتهروو. وهکئهوهی له دهروازهی سییه می دهقه عهره بیه که ی یاسا نیوده وه تیهکانی تینسی سهرمیزدا هاتوو.

ئەركەكانى نىۋېرثىۋانى يەكەم:

۱. دىنباۋونەۋە لە گونجاۋىي كەرەستەكانى يارىيەكە(ۋەك:
پاكتىت، تۆپ، مېز،..ھتد) و بارودۆخى يارىيەكە. لەكاتى بوونى
ھەر كېشەيەك يان سەرپىچىيەك نىۋېرثىۋانى گىشتىي ئاگادار
دەكاتەۋە.

۲. ھەلبىزاردنى تۆپ بەھەرەمەكىي.

۳. ئەنجامدانى تىروپشك بۆ دىيارىكردنى نىزەر، ۋەرگىر و
كۆتايىيەكان. [بىروانە: ماددەى ۲-۱۳، ل ۴۴]

۴. دەبى لە سەرەتاي يارىيەكە ئەۋە يەكلايى بىكاتەۋە، تا چەند
چاۋپۆشىي لە مەرەجەكانى ناردنى دروست دەكات بۆ ئەۋ
يارىزانەي كېشەي جەستەيى ھەيە(كەمئەندامە).

۵. چاۋدېرىكردن و چاككردنەۋەي ھەر ھەلەيەك لە سىستەمى
ناردن، گەراندنەۋە و كۆتايىيەكان رۈۋدەدات.

۶. يەكلايىكردنەۋەي ئالوگۆپ، بە خال يان دووبارەكردنەۋە.

۷. كاراكردنى سىستەمى خىراكردن لەكاتى گونجاۋ.

۸. راگەياندىنى ئەنجام. بەم شىۋەيەي خوارەۋە:

◦ له دواى ته و ابوونى ئالوگور و پيش ناردنى داهاتوو، دهبي
ئه نجامى يارييه كه رابگه يه نيټ.

◦ سه ره تا ئه نجامى ئه و ياريزانه / جووته راده گه يه نيټ، كه ناردنى
داهاتوو ئه نجام دهدات، دواتر ياريزانه كه ي / جووته كه ي تر.

◦ له سه ره تاى گيمه كان يان كاتى ناردن دهگورپيت (دواى
هر "خال" يك)، نيوبژيوان ئاماژه بو ئه و ياريزانه / جووته
دهكات، كه ناردن ئه نجام دهدات. دهشتوانى ناوى بهينيټ.

◦ له كوټايى گيمه كان ناو و ژماره ي خاله كانى ياريزانى / جووتى
براوه راده گه يه نيټ، دواتر هى دوراو.

◦ له كاتى توماردنى هر خاليك، نيوبژيوان به گويره ي شوينى
ياريزانه كه / جووته كه، دهستى بهرز دهكات وه.

◦ له كاتى دوو باره كردنه وهى ئالوگور، نيوبژيوان به ستوونى
دهستى بهرز دهكات وه.

◦ ئه نجامى يارى يان ژماره ي گه پاندنه وه دروسته كان له كاتى
كارا كردنى سيستمى خيرا كردن، دهبي به زمانيك
رابگه يه ندرىټ، كه ههردوو ياريزانه كه / جووته كه لى تيبگه ن.

ئەرکەكانى نىوبىژيوانى دووهم:

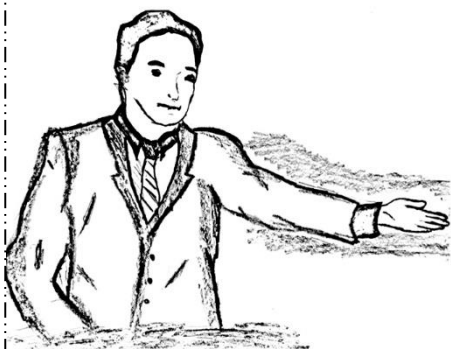
۱. بىرپار لەو تۆپە دەدات، كە لە لای ئەو بەر لىئوارى مېزەكە دەكەوئىت [تەچ]، چونكە نىوبىژيوانى يەكەم نايىبىئىت.
۲. ئاگادار كەردنەوھى نىوبىژيوانى يەكەم لە ھەر پىشـىلكارىيەك يان رەفتارىكى نەشیاو.
۳. لەكاتى كارا كەردنى سىستەمى خىرا كەردن، نىوبىژيوانى دووھم يان كەسـىكى ترى تايىبەتمەند، ژمارەى ئەو گەپاندەوھ دروستانە بۆ يارىزانى/جووتى وەرگەر دەژمىرئىت.

ئەرکە ھاوبەشەكانى نىوبىژيوانى يەكەم و دووهم:

۱. بىرپاردان لە نادروستىي ناردن.
۲. بىرپاردان لە بەركەوتنى تۆپ بە كۆمەلەى تۆپ، لەدواى ناردنىكى دروست.
۳. بىرپاردان لەسەر ئەو يارىزانەى پىگىرى لە تۆپ دەكات.
۴. چاودىرى كەردنى كاتى راھىنان، كاتى يارىيەكە و كاتە وەرگىراوھەكان.
۵. بىرپاردان لە بارودۆخى يارىيەكە، كاتىك شتىك كاريگەرىي لەسەر ئالوگۆر دەبئىت.

ويىنەي ئامازە نيوپريوانىيەكان؟

ناردن بۆ لاي راست/چەپ

خال بۆ لاي راست/چەپ

دووباره

⁹ سوپاس بۆ خاتوو (رامان ئاكو)، سى سىكىچى ئەم ئامازانەي كىشاو.

يارىزان لەكاتى ناردن ئەم ھەلە ئەنجام دەدات:

لە پى دەست داخراوھ

تۆپ ئاسۆيى ھەلە دراوھ

تۆپ لە خوارەوھى
پووى يارى ھەلە دراوھ

تۆپ لەسەر ډووى يارى
هە ئدراوۋە/ئيدراوۋە

شاردنەوۋە

تۆپ بە پەنجە هە ئدراوۋە

فهره نگوک

کوردی	عەرەبی	ئینگیزی
ئالوگور	التداول	Rally
ئامادەییە وەستان	الوقفة الاستعداد	Ready stance
بیسنوور	بلاحدود	Infinity
پەنجە ی دۆشاومژە (شایەتمان)	أصبع السبابة	Index finger
پەنجە گەورە (سپیکوژە / پەنجە کەلە)	أصبع الأبهام	Thumb
پشتە دەست	ضربة الخلفية	Backhand
پیشە دەست	ضربة الأمامية	Forehand
تەپتەپە	تنطيط	Dribble
تەخت	مستوي	Flat
داپۆشەرە ماددە	المادة المغطية	covering material
دەستی یاری	يد المضرب	Racket hand
دەستی ئازاد	يد الحر	Free hand
پووی یاری	سطح اللعب	Playing surface

سەرچاوه

- الاتحاد العربي لكرة الطاولة - لجنة الحكام العرب - قانون كرة الطاولة ٢٠١٣
- صالح حسن علي و هاني حسين علي (٢٠٠٩): تنس الطاولة . بدون مكان الطبع
- رېبوار سيودهيلي (٢٠١٦)؛ فهلسهفه، رهگهزپه رستى، پهروه رده. مالى وهفايى، ههولير.
- ITTF Handbook(2020) – PDF Version. Release 1. JAN-2020
- wikiHow Staff(2020): How to Serve in Table Tennis, May 7, 2020, www.wikihow.com
- Ben, Larcombe(2012): How to Play a Forehand/Backhand Drive in Table Tennis, October 25, 2012. www.experttabletennis.com
- en.wikipedia.org/wiki/Table_tennis
- www.unesco.org
- Barna, Victor: Table tennis, www.britannica.com
- David:(20/4/2020): History of table tennis, racketlounge.com